

Αρ./Ημ.: ΓρΔ/ 13982/04.12.2020

Προς: **κ. Κ. Χατζηδάκη**
Υπουργό
Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Περίληψη: Απάντηση σε Ερώτηση Βουλευτών

Σχετικά : Η υπ' αριθμ. 2157/27.11.2020 Ερώτηση που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές Ιωάννης Μπαλάφας, Ιωάννης Μουζάλας και Νίκος Παππάς

Κύριε Υπουργέ,

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Ι. Μπαλάφα, Ι. Μουζάλα και Ν. Παππά, αναφορικά με τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων και στο περιβάλλον από τη λειτουργία του υφιστάμενου Υποσταθμού (Υ/Σ) Νέας Σμύρνης, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

1. Ο Υ/Σ Νέας Σμύρνης είναι ένας υφιστάμενος Υποσταθμός υποβιβασμού υψηλής τάσης προς μέση τάση (150 kV/MT), ο οποίος έχει κατασκευαστεί το 1964 με σκοπό την εξασφάλιση της επάρκειας και αξιοπιστίας ηλεκτροδότησης της ευρύτερης περιοχής των Δήμων Νέας Σμύρνης και Αγίου Δημητρίου. Η ανάγκη αυτή επέβαλε τη χωροθέτηση του Υποσταθμού σε κεντροβαρική θέση ως προς τα φορτία που θα εξυπηρετούσε. Πρόκειται για έναν από τους σημαντικότερους και πιο κομβικούς Υ/Σ της νοτιοανατολικής Αττικής, δεδομένου ότι τροφοδοτεί πλήθος κρίσιμων φορτίων, για τα οποία απαιτείται υψηλή στάθμη αξιοπιστίας τροφοδότησης.
2. Επειδή η δημόσια υγεία αποτελεί διαχρονικά προτεραιότητα για τον ΔΕΔΔΗΕ, αναφορικά με τις ενδεχόμενες επιπτώσεις από τη λειτουργία του Υ/Σ στην υγεία των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής, σας ενημερώνουμε για τα εξής:
 - Τα έργα αυτού του είδους (Υποσταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας), επειδή απλώς διακινούν την ηλεκτρική ενέργεια και υποβιβάζουν την τάση, είναι από τη φύση τους «καθαρά έργα» δεδομένου ότι δεν εκπέμπουν αέρια, υγρά ή στερεά απόβλητα που να μολύνουν κατά οποιονδήποτε τρόπο τον αέρα, το έδαφος ή τα νερά και δεν προκαλούν επίπτωση στην πανίδα και στη χλωρίδα της περιοχής. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζεται και στον Περιβαλλοντικό Νόμο 4014/2011, που εντάσσει τα έργα αυτού του τύπου στην κατηγορία Β', δηλαδή ως έργα με τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
 - Στους Υ/Σ υποβιβασμού της τάσης δεν τίθεται επ' ουδενί θέμα ακτινοβολίας παρά μόνο ύπαρξης ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου. Εκ πρώτης όψεως δημιουργείται, εύλογα, η διαισθητική αντίληψη ότι οι εγκαταστάσεις Υ/Σ ή Κ/Δ ηλεκτρικής ενέργειας ΥΤ/ΜΤ συνιστούν πηγές ισχυρών ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων και μάλιστα με μεγάλη εμβέλεια. Η αντίληψη αυτή εκπορεύεται κύρια από το μέγεθος

των εγκαταστάσεων, τον όγκο του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού και τα επίπεδα τάσης, δεν επιβεβαιώνεται όμως στην πράξη και συνεπώς δεν είναι ορθή.

- Το γεγονός αυτό έχει καταδειχθεί από σειρά μελετών και μετρήσεων που διεξήχθησαν από Πανεπιστήμια, επίσημους φορείς της Πολιτείας, όσο και από πληθώρα μετρήσεων που έχουν διενεργηθεί στον περίγυρο λειτουργούντων Υποσταθμών. Συγκεκριμένα, η λειτουργία ενός Υ/Σ δεν συνεπάγεται εντονότερη έκθεση των ανθρώπων σε ηλεκτρικό και μαγνητικό πεδίο στην περιοχή εγκατάστασής του, λόγω της δραστηκής μείωσης των πεδίων με την απόσταση που πρακτικά αποσβένονται εντός των φυσικών ορίων των Υ/Σ (περίφραξη). Έτσι οι τιμές που μετρώνται στην περιοχή που περιβάλλει κάποιον Υ/Σ δεν διαφέρουν από τις αντίστοιχες τιμές απομακρυσμένων από τον Υ/Σ θέσεων. Συνεπώς, οι μετρούμενες τιμές αντικατοπτρίζουν το γενικό μαγνητικό υπόβαθρο που καταγράφεται στο αστικό περιβάλλον από την παρουσία του δικτύου ηλεκτροδότησης και ουσιαστικά δεν σχετίζονται με τον εγκατεστημένο εξοπλισμό εντός των Υ/Σ. Ακόμη και στο εσωτερικό των Υ/Σ και σε μικρή απόσταση από τις διάφορες συνιστώσες του εξοπλισμού (θέσεις μη προσβάσιμες στο κοινό), οι τιμές που καταγράφονται πληρούν με σημαντικό περιθώριο ασφαλείας το επιτρεπτό όριο για τη συνεχή έκθεση του κοινού σε μαγνητικό πεδίο 50 Hz που θεσπίζει η ΚΥΑ Αριθ. 3060 (ΦΟΡ) 238 για τα «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία διατάξεων εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων χαμηλών συχνοτήτων» που έχει δημοσιευτεί στο ΦΕΚ (Αρ. 512, Τεύχος Β', ημερομηνία: 25/4/2002).
- Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση του Υ/Σ Αιγάλεω, ενός Υποσταθμού εγκατεστημένου επίσης σε πυκνοκατοικημένη περιοχή, στον οποίο ο εξοπλισμός υψηλής τάσης είναι υπαίθριος, όπως και στην περίπτωση του υφιστάμενου Υ/Σ Νέας Σμύρνης. Στον Υ/Σ Αιγάλεω διενεργήθηκαν από την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) καθώς και από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, μετρήσεις των επιπέδων του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου εντός της περίφραξης του Υποσταθμού καθώς και σε θέσεις στον περιβάλλοντα χώρο του Υ/Σ. Επισημαίνεται ότι ως θέσεις μέτρησης εκτός του Υ/Σ επιλέχθηκαν και σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως το γειτονικό σχολικό συγκρότημα (2^ο Λύκειο Χαϊδαρίου). Το συμπέρασμα που προέκυψε και από τις δύο μελέτες, οι οποίες σας επισυνάπτονται με την παρούσα επιστολή, ήταν ότι σε καμία από τις θέσεις μέτρησης δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των επιπέδων αναφοράς, όπως αυτά έχουν καθοριστεί στην κείμενη νομοθεσία. Αντίθετα, οι μετρούμενες τιμές προέκυψαν δεκάδες φορές μικρότερες από τα επιτρεπόμενα όρια.

3. Στο πλαίσιο της ήδη εγκεκριμένης από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ανακατασκευής του Υ/Σ Νέας Σμύρνης, έχει προγραμματιστεί η μετατροπή του υπαίθριου Υποσταθμού σε Κέντρο Διανομής (Κ/Δ), δηλαδή σε Υποσταθμό κλειστού τύπου. Ο σχεδιασμός του έργου προβλέπει την αποξήλωση των εγκαταστάσεων του υφιστάμενου υπαίθριου εξοπλισμού Υψηλής Τάσης και την εγκατάσταση του εν λόγω εξοπλισμού εντός νέου κτιρίου, διατηρώντας την αμιγώς υπόγεια τροφοδότηση του Υποσταθμού από το δίκτυο υψηλής τάσης καθώς και την τροφοδότηση αμιγώς υπογείου δικτύου μέσης τάσης. Επισημαίνεται μάλιστα ότι ειδικά στους Υποσταθμούς κλειστού τύπου με μεταλλοενδεδυμένο εξοπλισμό ΥΤ (GIS), όπως το νέο Κ/Δ Νέας Σμύρνης που θα προκύψει στο πλαίσιο της ανακατασκευής του Υ/Σ, η μεταλλική επένδυση παρέχει

απόλυτη θωράκιση έναντι του ηλεκτρικού πεδίου, το οποίο πρακτικώς δεν υφίσταται εντός και εκτός του Κέντρου Διανομής, αλλά και αποτελεσματική θωράκιση έναντι του μαγνητικού πεδίου, το οποίο ακόμη και στην περίμετρο του Υποσταθμού υπολείπεται κατά πολύ των οριακών τιμών που θέτουν οι αυστηρότεροι διεθνείς κανονισμοί. Επιπρόσθετα, στον χώρο που θα προκύψει από την αποξήλωση των υπαίθριων εγκαταστάσεων του Υ/Σ, θα εφαρμοσθεί μια ολοκληρωμένη μελέτη διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, συμβάλλοντας σημαντικά στην αισθητική αναβάθμιση της περιοχής.

4. Ο ΔΕΔΔΗΕ έχει ήδη προβεί στην υπαγωγή του Υποσταθμού σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), όπως προβλέπεται στην κείμενη Νομοθεσία (ΥΑ 169810/2013, ΦΕΚ 1999 Β'/14.08.13). Η υπ' αριθ. 841091/02.11.2020 Απόφαση Υπαγωγής του Υποσταθμού σε ΠΠΔ εκδόθηκε από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής και περιλαμβάνει τόσο την υφιστάμενη δομή του Υ/Σ όσο και τη μελλοντική του ανακατασκευή.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω συμπεραίνουμε ότι, ο Υποσταθμός Νέας Σμύρνης, μία εγκατάσταση απολύτως απαραίτητη για τη μακροπρόθεσμη στήριξη της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της ευρύτερης περιοχής, δεν προκαλεί επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της περιοχής και ευρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία.

Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, εάν το θεωρείτε αναγκαίο, μπορούμε να προγραμματίσουμε τη διεξαγωγή μετρήσεων του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου στην περιοχή όπου ευρίσκεται ο υφιστάμενος Υποσταθμός.

Με εκτίμηση

Αναστάσιος Μάνος

Συνημμένα:

- Έκθεση μετρήσεων ΕΕΑΕ επιπέδων του χαμηλόσυχνου μαγνητικού και ηλεκτρικού πεδίου στο περιβάλλον του Κέντρου Διανομής Αιγάλεω
- Μετρήσεις ΕΜΠ ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου στην περιοχή του Κέντρου Διανομής Αιγάλεω

Κοινοποίηση:

- ΥΠΕΝ/Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- ΔΕΗ Α.Ε.